5746 SAYILI ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN GENEL TEBLİĞİ

(SERİ NO: 3)

1. Giriş

Bu Tebliğin konusunu, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda[1] belirtilen damga vergisi istisnası uygulamasına ilişkin usul ve esaslar oluşturmaktadır.

2. Yasal Düzenleme

1/4/2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe giren 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin 1/a, 1/b, 1/f ve 1/g fikraları, 3 üncü maddesinin dördüncü fikrası ile 4 üncü maddesinin dördüncü ve altıncı fikraları aşağıdaki gibidir:

"Madde 2- (1) Bu Kanunun uygulamasında;

a) Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

b) Yenilik: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçleri ve süreçlerin neticelerini,

…

f) Ar-Ge personeli: Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve teknisyenleri;

1) Araştırmacı: Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları,

2) Teknisyen: Mühendislik, fen ve sağlık bilimleri alanlarında yüksek öğrenim görmüş ya da meslek lisesi veya meslek yüksek okullarının teknik fen ve sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişileri,

g) Destek personeli: Ar-Ge faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli,

ifade eder."

"Madde 3-

…

(4) Damga vergisi istisnası: Bu Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmaz."

"Madde 4-

…

(4) Bu Kanunda öngörülen şartların ihlali veya teşvik ve destek unsurlarının amacı dışında kullanılması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyaı doğmuş sayılır. Sağlanan vergi dışı destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

…

(6) Bu Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esaslar, TÜBİTAK'ın görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından birlikte çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

5746 sayılı Kanun kapsamındaki destek ve teşviklere yönelik uygulama ve denetim usul ve esasları 31/7/2008 tarihli ve 26953 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

3. Ar-Ge ve Yenilik Faaliyeti ile İlgili Damga Vergisi İstisnası Uygulaması

3.1. Uygulama Esasları

5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (4) numaralı fikrası uyarınca, bu Kanun ve ilgili yönetmelikte kapsam ve sınırları belirtilen Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesna olacaktır.

Bu çerçevede, Kanun ve yönetmelik kapsamındaki Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasıran bu görevleri ile ilgili olarak yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtlara da istisna uygulanacaktır.

Diğer taraftan, noter, resmi daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi kurum ve kuruluşlarca, 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanabilmesi için,

- Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında yapılacak işlemleri belirten ve desteği veren kamu kurum ve kuruluşu,

- Ar-Ge merkezleri ile rekabet öncesi işbirliği projeleri için başvuru yapılan kamu kurumu,

- Teknoloji merkezi işletmeleri için Teknoloji Geliştirme Merkezi (TEKMER) Müdürlüğü,

- Uluslararası fonlarca desteklenen ya da Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri için TÜBİTAK,

tarafından onaylı listenin, mükellef tarafından işlem esnasında bu işlemi yapacak kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesi yeterli olup söz konusu kurum ve kuruluşlarca başkaca bir belge aranmayacaktır. Ancak, işleme konu edilecek kağıtların Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında olduğunun onaylı listeden anlaşılması gerekmektedir. Onaylı listenin işlem esnasında ibraz edilmemesi halinde, işlem yapanlarca istisna uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

3.2. İstisna Uygulamasının Başlangıcı

1/4/2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe giren 5746 sayılı Kanun ve bu Kanunun uygulama usul ve esaslarını düzenleyen ilgili yönetmelik çerçevesinde;

- Ar-Ge merkezlerinde, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendiği,

- Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,

- Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge ve yenilik projesinin onaylandığı,

- Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından desteklenen veya TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, bu projelere yönelik destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,

- Uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projeleri için TÜBİTAK'ın onay yazısının düzenlendiği,

- Teknogirişim sermaye desteklerinde, kamu idaresi tarafından iş planının onaylandığı,

tarihten itibaren Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanabilecektir. Ancak, söz konusu kağıtların, noter, resmi daire, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi kurum ve kuruluşlar nezdinde işlem görmesi durumunda, bu kurum ve kuruluşlarca damga vergisi istisnası uygulanabilmesi için onaylı listenin ibrazının aranılacağı tabiidir.

3.3. İstisna Uygulamasının Sona Erdiği Haller

5746 sayılı Kanun ve ilgili yönetmelik hükümleri uyarınca,

- Ar-Ge merkezi hüviyetini haiz işletmeler bakımından, Ar-Ge merkezi olma şartlarının kaybedilmesi, şartların ihlal edilmesi veya destek ve teşviklerin amacı dışında kullanılması halinde, şartların kaybedildiği, ihlalin gerçekleştiği veya destek ve teşviklerin amacı dışında kullanıldığı tarihten,

- Rekabet öncesi işbirliği projesinde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde bu tarihten, proje sözleşmesinin iptal edilmesi halinde ise denetimin başlama tarihinden,

- KOSGEB teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen projelerin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hallerinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti de son bulacağından bu tarihten,

- Ar-Ge ve yenilik projelerinde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hallerinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti bitmiş sayılacağından bu tarihten,

- Teknogirişim sermaye desteklerinde, onaylanan iş planına kamu idaresi tarafından verilen desteğin son bulduğu tarihten,

itibaren damga vergisi istisnasından yararlanılamayacaktır.

4. İşlem Yapan Kurum ve Kuruluşların Sorumluluğu

Damga vergisi istisnası uygulayarak işlem yapan noter, resmi daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi kurum ve kuruluşların; Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlarla ilgili olup istisna uygulanması sebebiyle ilgililerine ödettirilmeyen veya ödeme sırasında tevkif edilmeyen damga vergilerine ilişkin olarak vergiye tabi kağıdın düzenlendiği tarihi takip eden 1 ay içinde bu Tebliğin ekinde yer alan "Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri ile İlgili Olarak Damga Vergisi İstisnasından Yararlananlara Ait Bildirim"i doldurmak suretiyle, ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulundukları vergi dairesine vermeleri zorunludur. Damga vergisi istisnası uygulanan kağıtların, düzenlenme tarihinden itibaren 1 aylık sürenin geçirilmemesi kaydıyla, aynı bildirim ile toplu olarak bildirilmesi mümkün bulunmaktadır.

5746 sayılı Kanun uyarınca gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında yer alan Ar-Ge ve destek personeline yapılan ücret ödemeleri için gelir vergisi stopajı teşvikine ilişkin bildirim verilmesi halinde, damga vergisi istisnası da uygulanan bu ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtlar için ayrıca bildirim verme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak, gelir vergisi stopajı teşvikine ilişkin bildirime dahil edilmeyen personele ödenen ücretlere dair kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanması durumunda, bu kağıtlar için muhtasar beyannamenin verildiği vergi dairesine ayrıca bildirim verilecektir.

5. Diğer Hususlar

5746 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile bu Tebliğin yayımlandığı tarih arasında, anılan Kanun ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde damga vergisi istisnası uygulayarak işlem yapan kurum ve kuruluşlar tarafından, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında düzenlenen bu kağıtlara ilişkin bildirim Tebliğin yayımlandığı tarihi takip eden 3 ay içinde verilecektir.

Destek ve teşvik unsurlarının amacı dışında kullanılması, şartların ihlali veya projelere yönelik değerlendirme raporlarının olumsuz olmasının tespit edilmesi halinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin zamanında tahakkuk ettirilmemiş damga vergisi yönünden vergi ziyaı doğmuş sayılır ve ziyaa uğratılmış vergiler gecikme faizi ve vergi ziyaı cezasıyla birlikte tahsil edilir.

Tebliğ olunur.

EK: Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri ile İlgili Olarak Damga Vergisi İstisnasından Yararlananlara Ait Bildirim

_____

[1] 12/3/2008 tarihli ve 26814 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

EK

Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri ile İlgili Olarak Damga Vergisi İstisnasından Yararlananlara Ait Bildirim

…….……. Vergi Dairesi Müdürlüğüne

Mükellefin

Adı Soyadı (Unvanı)	
Vergi Kimlik Numarası (*)	
Gelir/Kurumlar Vergisi Bakımından Kayıtlı Olduğu Vergi Dairesi	
Adresi	

İşlemin Hangi Konuda Yapıldığı

-

Ar -Ge Faaliyeti		Yenilik Faaliyeti	

Onaylı Liste	
Liste Konusu Faaliyet	
Listenin Onay Tarih/Sayısı	
Onaylayan Kurum/Kuruluşun Adı	

Damga Vergisine Konu Kağıtlara İlişkin Tablo (**)

Sıra No	Düzenlendiği Tarih	Mahiyeti	Tarafları	İhtiva Ettiği Belli Para (TL)	Damga Vergisi Tutarı (TL)

(***) Bildirimi Yapan

…/.../….

İmza – Mühür
(İmza Sahiplerinin İsim ve Unvanı, Kaşeleri)

(*) Gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası yazılacaktır.
(**)Bu bölümün yetersiz kalması durumunda tabloya satır eklenecektir.
(***)Temsile yetkililer tarafından imzalanacaktır.